

III Київська відкрита олімпіада з лінгвістики

12—13 березня 2016 р.

Розв'язки задач командного туру

Штати (залік «Ем»)

Повний і правильний набір відповідностей (не всі з яких учасники могли однозначно відновити) виглядає так:

Alabama	AL	Montana	MT
Alaska	AK	Nebraska	NE
Arizona	AZ	Nevada	NV
Arkansas	AR	New Hampshire	NH
California	CA	New Jersey	NJ
Colorado	CO	New Mexico	NM
Connecticut	CT	New York	NY
Delaware	DE	North Carolina	NC
Florida	FL	North Dakota	ND
Georgia	GA	Ohio	OH
Hawaii	HI	Oklahoma	OK
Idaho	ID	Oregon	OR
Illinois	IL	Pennsylvania	PA
Indiana	IN	Rhode Island	RI
Iowa	IA	South Carolina	SC
Kansas	KS	South Dakota	SD
Kentucky	KY	Tennessee	TN
Louisiana	LA	Texas	TX
Maine	ME	Utah	UT
Maryland	MD	Vermont	VT
Massachusetts	MA	Virginia	VA
Michigan	MI	Washington	WA
Minnesota	MN	West Virginia	WV
Mississippi	MS	Wisconsin	WI
Missouri	MO	Wyoming	WY

Спершу дамо відповідь на **завдання 2**:

1. Перша літера коду збігається з першою літерою назви штату.
2. Якщо назва штату складається з двох слів, друга літера коду збігається з першою літерою другого слова назви.
3. Якщо назва штату складається з одного слова, друга літера коду є однією з літер назви (крім першої). Зауважимо, що в цьому пункті можна зробити кілька потенційних уточнень з приводу того, яка саме літера повинна слугувати другою літерою коду. Такі уточнення можуть вплинути і на відповідь до завдань 1 і 3. Позитивно

оцінюються лише ті уточнення, що мають просту структуру та охоплюють багато штатів.

4. Жодні два штати не мають однакових кодів.

Виходячи з цих закономірностей, зробимо **завдання 1**. Відповідь збігається з таблицею, поданою вище, за винятком тих штатів, код яких не відновлюється однозначно: це пара штатів Каліфорнія та Колорадо (коди CA та CO або навпаки), а також усі штати на M, крім Меріленду, що має унікальну другу літеру D у коді MD. Можна пересвідчитися в тому, що для будь-якого такого штату на M буде існувати принаймні два різних варіанти присвоєння йому коду, які не суперечать описаним закономірностям.

Найменшою кількістю необхідних заміन, про які питають у **завданні 3**, буде 4: наприклад, CA можна замінити на CF, а MA, MN і MT — на MP, MR та MU. Щоправда, при цьому розподіл кодів між штатами також змінюється порівняно зі справжнім.

Фінська мова (залік «Ес»)

У таблиці записано назви днів тижня і дати кожного 25-го дня 2016 року, починаючи з 2 січня (для кращого розуміння див. відповідь до завдання 1 нижче).

Дні тижня:

Назва	Переклад
maanantai	понеділок
tiistai	вівторок
keskiviikko	середа
torstai	четвер
perjantai	п'ятниця
lauantai	субота
sunnuntai	неділя

Базові порядкові числівники (використовуються для запису номеру дня та місяця):

Число	Основна назва	Додаткова назва
1	ensimmäinen	yhdes
2	toinen	kahdes
3	kolmas	—
4	neljäs	—
5	viides	—
6	kuudes	—
7	seitsemäs	—
8	kahdeksas	—
9	yhdeksäs	—
10	kymmenes	—

Послуговуючись цією таблицею, можемо описати загальний принцип формування порядкових числівників:

- Числа від 1 до 10 записуються відповідно до значень у таблиці. При цьому для чисел 1 і 2 використовується основна назва з таблиці, а додаткова використовуватися не може.
- Числа від 11 до 19 розкладаються як $10 + k$ і записуються як $K + \text{'toista'}$, де K — назва числа k . При цьому для чисел 1 і 2 використовується додаткова назва, а основну використовувати не можна.

— Числа від 20 до 29 розкладаються як $2 \times 10 + k$ і відповідним чином записуються у вигляді 'kahdeskymmenes' + K , де K — назва числа k (якщо $k > 0$). Аналогічно числа в наступному десятку розкладаються як $3 \times 10 + k$ і записуються у вигляді 'kolmaskymmenes' + K . Фрагмент 'kahdeskymmenes' не можна замінити на 'toinenskymmenes' (а для 'kolmaskymmenes' потенційної альтернативи просто не існує). Зате у випадку $k = 1$ або $k = 2$ у ролі K можна взяти як основну, так і додаткову назву числа: в умові задачі числа записано з використанням додаткових назв, а у другому завданні йдеться про їх зміну на основні.

У заголовку таблиці назва року записана, очевидно, не порядковим, а кількісним числівником, тому її фрагменти 'kaksi' та 'kuusitoista' відрізняються від уже знайомих 'kahdes' (2) та 'kuudestoista' (16) заміною однакового в обох випадках типу. При цьому проміжний фрагмент 'tuhatta', в основі якого лежить подане у третьому завданні слово 'tuhat', має позначати 1000.

Із другого рядка заголовків таблиці маємо 'kuukausi' — *місяць*, 'päivä' — *день*, а 'viikonpäivä' — *день тижня*. Звідси випливає, що слово 'viikko' з третього завдання — це *тиждень*. Крім того, оскільки 'keskiviikko' — *середа*, тобто середина тижня, маємо, що 'keskus' — це *середина*.

Нарешті, про дієслово 'toistaa'. Воно практично у незмінному вигляді є частиною назв чисел від 11 до 19: число 11 — це буквально один-toista, 12 — два-toista і т. д. Крім того, це слово у скороченому вигляді є частиною назви числа 2 ('toinen'). Ці спостереження дають підстави вважати, що дієслово 'toistaa' має значення на кшталт «повторити», «зробити заново».

Нижче наводимо відповіді до завдань.

Завдання 1. Додані рядки виділено сірим кольором:

2016			Відповідна дата
День тижня	День	Місяць	
lauantai	toinen	ensimmäinen	сб, 2/1
keskiviikko	kahdeskymmenesseitsemäs	ensimmäinen	ср, 27/1
sunnuntai	kahdeskymmenesyhdes	toinen	нд, 21/2
torstai	seitsemästoista	kolmas	чт, 17/3
maanantai	yhdestoista	neljäs	пн, 11/4
perjantai	kuudes	viides	пт, 6/5
tiistai	kolmaskymmenesyhdes	viides	вт, 31/5
lauantai	kahdeskymmenesviides	kuudes	сб, 25/6
keskiviikko	kahdeskymmenes	seitsemäs	ср, 20/7
sunnuntai	neljästoista	kahdeksas	нд, 14/8

torstai	kahdeksas	yhdeksäs	чт, 8/9
maanantai	kolmas	kymmenes	пн, 3/10
perjantai	kahdeskymmeneskahdeksas	kymmenes	пт, 28/10
tiistai	kahdeskymmeneskahdes	yhdestoista	вт, 22/11
lauantai	seitsemästoista	kahdestoista	сб, 17/12

Завдання 2. Слова, що мають альтернативні варіанти запису:

Слово	Значення	Альтернатива
kahdeskymmenesyhdes	21	kahdeskymmenesensimmäinen
kahdeskymmeneskahdes	22	kahdeskymmenestoinen
kolmaskymmenesyhdes	31	kolmaskymmenesensimmäinen

Причина — наявність двох альтернативних форм запису для чисел 1 і 2, що використовуються залежно від ситуації. Подібне маємо, наприклад, в українській, російській та англійській мовах, де числа 1 і 2 (і тільки вони) мають різні корені залежно від того, є вони кількісними чи порядковими числівниками.

Завдання 3 і 4:

Слово	Переклад
kuukausi	місяць
viikko	тиждень
tuhat	тисяча
keskus	середина
toistaa	повторювати, робити заново

№	Мітка	Неотіфінаг	Латиниця	Значення	Книга
14	СА	2 𐤆𐤇𐤊𐤏𐤓𐤕	2 Imezruyen	<i>хроніки</i>	2 Хроніки
15	ВВ	𐤇𐤕𐤏	Eazra	—	Ездра
16	СН	𐤇𐤕𐤓	Naḥamya	—	Неемія
17	АА	𐤇𐤓𐤕	Istir	—	Естер
18	ВС	𐤕𐤓𐤕	Ayub	—	Йов
19	ВL	𐤇𐤕𐤏𐤓𐤕𐤇𐤕	Izehhiden	<i>псалми</i>	Псалми
20	AD	𐤇𐤕𐤏𐤓𐤕𐤇𐤕𐤏𐤓𐤕	Awařen iweznen	<i>словесна при- казка</i>	Приповісті
21	BE	𐤇𐤕𐤏𐤓𐤕𐤇𐤕	Ambarreḥ	<i>проповідник</i>	Екклезіяст
22	AG	𐤇𐤕𐤏𐤓𐤕𐤇𐤕𐤏𐤓𐤕	Izři x izřan	<i>пісня над піс- нями</i>	Пісня над піснями
23	СВ	𐤇𐤕𐤏𐤓𐤕	Icaeyu	—	Ісаія
24	AF	𐤇𐤕𐤏𐤓𐤕	Irmiya	—	Єремія
25	CL	𐤇𐤕𐤏𐤓𐤕𐤇𐤕 𐤇𐤕𐤏𐤓𐤕𐤇𐤕𐤏𐤓𐤕 𐤇𐤕𐤏𐤓𐤕	Izřan s igejduren n Irmiya	<i>пісні з ламен- таціями Єре- мії</i>	Плач Єремії
26	СМ	𐤇𐤕𐤏𐤓𐤕𐤇𐤕	Ḥazqiyal	—	Єзекііль
27	СС	𐤇𐤕𐤏𐤓𐤕𐤇𐤕	Daniyal	—	Даниїл
28	ВА	𐤇𐤕𐤏𐤓𐤕𐤇𐤕	Ḥuciea	—	Осія
29	СI	𐤇𐤕𐤏𐤓𐤕𐤇𐤕	Yuwil	—	Йоїл
30	СJ	𐤇𐤕𐤏𐤓𐤕𐤇𐤕	Eamus	—	Амос
31	АС	𐤇𐤕𐤏𐤓𐤕𐤇𐤕	Eubadya	—	Овдій
32	ВI	𐤇𐤕𐤏𐤓𐤕𐤇𐤕	Yunus	—	Йона
33	ВK	𐤇𐤕𐤏𐤓𐤕	Mixa	—	Михей
34	AI	𐤇𐤕𐤏𐤓𐤕	Naḥum	—	Наум
35	ВG	𐤇𐤕𐤏𐤓𐤕𐤇𐤕	Ḥabaquq	—	Авакум
36	AK	𐤇𐤕𐤏𐤓𐤕𐤇𐤕	Şafanya	—	Софонія
37	AJ	𐤇𐤕𐤏𐤓𐤕𐤇𐤕	Ḥaggayi	—	Огій
38	ВJ	𐤇𐤕𐤏𐤓𐤕𐤇𐤕	Zakariya	—	Захарія
39	AB	𐤇𐤕𐤏𐤓𐤕𐤇𐤕	Malaxi	—	Малахії